

Innst. S. nr. 181

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

St.prp. nr. 50 (2006-2007)

Innstilling fra næringskomiteen om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (2007-2013)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Generelt

EUs rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (Competitiveness and Innovation Programme, CIP), ble formelt vedtatt i EU 24. oktober 2006 gjennom europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1639/2006/EF. Programmet er åpent for deltakelse fra EØS/EFTA-statene, gjennom EØS-avtalen. CIP samler og viderefører en rekke tidligere programmer og aktiviteter med økt konkurransevne og innovasjon i Europa som formål. Norge har deltatt i flere av disse.

Deltakelse i CIP innebærer økonomiske forpliktelser for Norge over flere år. Stortingets samtykke til deltakelse i beslutningen i EØS-komiteen er derfor nødvendig, jf. Grunnloven § 26, annet ledd. For at Norge og de øvrige EØS/EFTA-statene skal kunne delta i programmet så tidlig som mulig, legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før det treffes beslutning i EØS-komiteen. Det vil derved ikke være nødvendig å ta forbehold for konstitusjonelle prosedyrer ved beslutning i EØS-komiteen. Beslutning i EØS-komiteen er ventet tidligst 27. april 2007.

Utkast til beslutning i EØS-komiteen og Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1639/2006/EF i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Nærmere om CIP

CIP har som formål å styrke innovasjon og konkurransekraft i europeisk næringsliv, skape et innovativt og inkluderende informasjonsnettverk og fremme

effektiv energibruk og økt bruk av fornybar energi i Europa. Programmet har særlig fokus på små og mellomstore bedrifter i europeisk målestokk. Dette kan også omfatte bedrifter som er relativt store etter norske forhold, og CIP er dermed relevant for en stor del av norsk næringsliv.

Programmet skal fokusere på teknologisk og ikke-teknologisk innovasjon som har kommet lenger enn til den avsluttende demonstrasjonsfasen, og er klar for markedsintroduksjon. Sammen med strukturfondene, EUs sjuende rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling og programmet for livslang læring, fremheves CIP som Europakommisjonens viktigste verktøy for å oppnå økt sysselsetting og økonomisk vekst i Europa. CIP vil således være et viktig virkemiddel for å nå målsettingene i Lisboa-strategien.

Målsettingene i CIP skal nås gjennom innsats i tre delprogrammer:

1) Innovasjons- og entreprenørskapsprogrammet

Delprogrammet om innovasjon og entreprenørskap skal øke små og mellomstore bedrifters tilgang til kapital for å finansiere teknologisk utvikling og innovasjon. Samarbeidet mellom små og mellomstore bedrifter skal styrkes, særlig på tvers av landegrenser, og administrative og regulatoriske hindringer for innovasjon skal fjernes. Videre skal delprogrammet bidra til en kultur i Europa som fremmer entreprenørskap og innovasjon.

2) Programmet for IKT-politikk

IKT-programmet, "Competitiveness and Innovation Programme - ICT Policy Support Programme", har som formål å fremskynde utviklingen av et konkurransedyktig, innovativt og inkluderende informasjonsnettverk i Europa.

3) Energiprogrammet (Intelligent Energy Europe, IEE)

Formålet med energiprogrammet er å fremme bærekraftig utvikling i Europa på energiområdet. Utgangs-

punktet for programmet er betydningen av energieffektivisering og satsing på fornybar energi for å møte kravene i Kyoto-avtalen, og for å bidra til forsynings-sikkerhet i Europa på energiområdet. Programmet skal ha fokus på å redusere ikke-teknologiske barrierer for økt bruk av fornybar energi og energieffektive løsninger.

Administrative og økonomiske konsekvenser

EØS-komiteens beslutning vil innebære en forpliktelse for EØS/EFTA-statene til å delta i finansieringen av programmet.

EØS/EFTA-statenes finansielle bidrag reflekterer den relative andel som hver stats BNP utgjør i forhold til EU-statenes samlede BNP. For 2007 utgjør EØS/EFTA-statenes bidrag 2,28 prosent av totalbudsjettet for CIP. Norges andel er 94,15 prosent av EFTA-bidraget. Disse to fordelingsnøkklene justeres hvert år.

CIP vil ha et samlet budsjett på ca. 3,6 mrd. euro for perioden 2007-2013, fordelt på ca. 2,16 mrd. euro til søylen for entreprenørskap og innovasjon, ca. 720 millioner euro til IKT-søylen og ca. 720 mill. euro til energisøylen.

Den samlede kontingentforpliktelsen for norsk deltakelse i CIP er beregnet til å utgjøre om lag 625 mill. kroner, dvs. i gjennomsnitt ca. 89 mill. kroner pr. år i programperioden 2007-2013. I tillegg kommer utgifter til nasjonal oppfølging og nasjonale eksperter, beregnet til ca. 12 mill. kroner pr. år. Når disse utgiftene inkluderes, beløper gjennomsnittlige årlige utgifter seg til 101 mill. kroner, fordelt på ca. 58 mill. kroner for entreprenørskaps- og innovasjonssøylen, ca. 21 mill. kroner for energisøylen og ca. 22 mill. kroner for IKT-søylen.

Nærings- og handelsdepartementet vil ha et overordnet ansvar for å koordinere den norske deltakelsen i programmet og har ansvaret for aktivitetene innenfor entreprenørskaps- og innovasjonssøylen. Dette delprogrammet utgjør ca. 60 prosent av totalkostnadene ved CIP. Energi- og IKT-programmene utgjør ca. 20 prosent hver av programmets totalkostnader. Olje- og energidepartementet er ansvarlig for energisøylen, mens hoveddelen av aktivitetene i IKT-søylen ligger under Fornyings- og administrasjonsdepartementets ansvarsområde. Samferdselsdepartementet finansierer en andel av Norges deltakelse i eTEN, som innlemmes i IKT-programmet.

Kontingentutbetalingene og noen av følgekostnadene vil erfaringsmessig kunne fordele seg på flere år enn programperioden.

Ekspertene finansieres innenfor eksisterende budsjetttrammer til berørte departement. Det norske bidraget vil dekkes av bevilgninger over budsjettet til Nærings- og handelsdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Olje- og energidepartementet. Nødvendige bevilgninger til bidraget vil bli fulgt opp i den ordinære budsjettbehandlingen.

Vurdering

Deltakelse i CIP vil være et ledd i Regjeringens satsing på å legge til rette for innovasjon og økt konkur-

ranseevne i norsk næringsliv, og for fornying av offentlig sektor. Gjennom CIP vil norske bedrifter få bedre tilgang til markeder og samarbeidsprosjekter i Europa, og muligheter for økt tilførsel av kapital. Deltakelse i CIP vil supplere og gi mer verdi til deltakelse i EUs sjuende rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling.

Gjennom deltakelse i CIP-programmet åpnes det for at EØS/EFTA-siden kan bidra med eksperter som kan arbeide i Kommisjonen med gjennomføringen av programmet. Det er etter forhandlinger oppnådd enighet om ni slike stillinger, hvorav åtte av disse videreføres fra tidligere programmer.

Norske aktører får også tilgang til de finansielle instrumentene under det europeiske investeringsfond og de europeiske informasjonsnettverkene Innovation Relay Centre (IRC) og Euro Info Centre (EIC) som bistår bedriftene med informasjon om det indre markedet og deltakelse i EU-programmer. Gjennom EIC-nettverket har norske bedrifter fått muligheter til å påvirke regelverksutvikling i EU, ved å gi innspill i høringsrunder. Innspillene har blitt koordinert og oversendt Europakommisjonen av EIC-nettverket.

På det IKT-politiske området vil CIP utgjøre hoveddelen av Norges samarbeid med EU. Programmet vil være EUs viktigste arena for utforming av IKT-politikk i programperioden, blant annet knyttet til oppfølging av St.meld. nr. 17 (2006-2007) "Eit informasjonssamfunn for alle" og EUs strategiske plan for informasjonssamfunnet, i 2010.

Gjennom programmet Intelligent Energy Europe (IEE) har Norge samarbeidet med EU om energieffektivisering og fornybar energi i en tiårsperiode. Prosjektene gir norske kompetansemiljøer muligheter til å delta som likeverdige partnere i sentrale europeiske faglige nettverk på områdene fornybar energi og energieffektivisering.

CIP vil gjøres kjent i Norge gjennom ett eller flere nasjonale kontaktpunkter. Et nasjonalt kontaktpunkt er en bedrift eller organisasjon som, på vegne av de berørte departementene, mobiliserer og informerer aktuelle norske miljøer om mulighetene til å søke prosjektmidler og etablere nettverk gjennom CIP. Kontaktpunktene skal også bistå aktørene med blant annet informasjon om programmet, partnersøk og veiledning i søknadsarbeidet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppebøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Petter Løvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Aud Herbjørg Kvalvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn, fra Senterpartiet, lederen Lars Peder Brekk, og fra Venstre, Gunn Berit Gjerde, viser til at EUs ram-

meprogram (CIP) for konkurranseevne og innovasjon er opent for deltaking frå EØS/EFTA-statane gjennom EØS-avtala. Rammeprogrammet samlar og vidarefører ei rekke tidlegare program og aktivitetar med auka konkurranseevne og innovasjon i Europa som føremål. I tillegg har programmet som føremål å skape eit innovativt og inkluderande informasjonssamfunn og å fremme effektiv energibruk og auka bruk av fornybar energi i Europa.

Komiteen registrerer at ei eventuell deltaking forpliktar Noreg økonomisk over fleire år. I og med at programmet er mest relevant for små og mellomstore bedrifter, meiner komiteen at dette er relevant for ein stor del av norsk næringsliv.

Komiteen meiner at vekst og velferd i Noreg er nær knytt til utviklinga i Europa. Vidare vil ei deltaking i CIP vere ein lekk i Regjeringas satsing på innovasjon, auka konkurranseevne og for fornying av offentleg sektor. I denne samanhengen blir det vist til at CIP-programmet vert framheva som eit av Europakommisjonens viktigaste verktøy for å oppnå auka sysselsetting og økonomisk vekst i Europa.

Komiteen registrerer også at norske aktørar gjennom programmet får tilgang til fleire finansielle instrument i EU samt møteplassar mellom norske og europeiske bedrifter for å leggje til rette for auka samarbeid på tvers av landegrenser.

Komiteen viser til at det norske bidraget, om lag 100 mill. kroner i året, vert dekt av løyvingar over budsjetta til Nærings- og handelsdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet og Olje- og

energidepartementet. Komiteen registrerer også at det er Nærings- og handelsdepartementet som vil ha eit overordna ansvar for å koordinere den norske deltakinga i programmet og få ansvaret for aktivitetar innfor entreprenørskaps- og innovasjonssøyla.

Komiteen meiner det er viktig med norsk deltaking i oppstartsfasen av programmet, slik at det blir muleg å påverke innretninga på delprogramma.

Komiteen meiner vidare at ei deltaking i EUs rammeprogram for konkurranse og innovasjon, CIP, er positivt for norske bedrifter og sluttar seg til Regjeringas framlegg om deltaking i programmet.

UTTALELSE FRA UTENRIKSKOMITEEN

Komiteens utkast til innstilling ble oversendt utenrikskomiteen til uttalelse. Utenrikskomiteen uttaler følgende i brev av 18. april 2007: "Utenrikskomiteen har ikke merknader til ovennevnte utkast til innstilling".

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i at Norge deltar i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av EUs rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon (2007-2013).

Oslo, i næringskomiteen, den 26. april 2007

Lars Peder Brekk
leder

Sigvald Oppebøen Hansen
ordfører

